

Kávésok Lapja

XIV. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

20. szám.

Szerkesztőség:

Budapest, VIII József-krt. 38. 1/5. Tel: 1-303-75

Felelős szerkesztő:

DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Röck Sz. u. 31. Tel: 1-314-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Október 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Október 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti-, külön- és rokkantellátási adó.

Október 26-án (szerdán) déli félegy órákor előjárósági ülés.

November 1-én életbelép a munkaidőrendelet.

November 5-ig megfizetendő a IV. negyedévi üzletbér első részlete.

November 6-ig megfizetendő a nem általányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

November 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai megfizetni november havi forgalmi és fényüzési adóátalányukat.

November 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

A Magyar Kávésipari Évkönyv 1938. évi évfolyama. Tartalmazza a kávésiparost érdeklő összes rendeleteket. Ára 3.— pengő. Megszerezhető az ipartestület irodájában.

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósága f. é. október hó 26-án (szerdán) déli 12 és fél órákor

ÜLÉST

tart, melyre az előjáróság t. tagjait meghívja.

Budapest, 1938. október 15.

Dr. Havas Nándor s. k.
főjegyző.

Mészáros Győző s. k.
elnök.

Válasz egy nyílt levélre

Nem szoktunk hírlapi polémiákat folytatni, nem szívesen tesszük azt most sem, de a munkavállalók egy nagy rétegét képviselő „Vendégipari Munkás” f. évi szeptember 26-iki számában megjelent — testületünk elnökségéhez intézett — nyílt levélre, minthogy abban törvényes rendelkezések magyarázatról és végrehajtásáról van szó, szükségesnek látjuk a kellő felvilágosítást megadni.

Ezzel is bizonyítani kívánjuk azt, hogy testületünk teljes mértékben átérzi a korszerű szociális problémák és az ezeket szolgáló kormányzati intézkedések jelentőségét, súlyt helyezünk a kiadott rendelkezések szigorú betartására, mindezekre figyelmeztetjük kartársainkat. A nyílt levél szerint ezt az Egyesület vezetősége megalégedéssel vette tudomásul. Magunk részéről azt szeretnők, ha a munkavállalói érdekeltségek a testületnek más közérdekű munkásságát akkor is vegyék tudomásul, ha nemesak béremlésről van szó.

A nyílt levélben felhozott megjegyzések első pontja a szabadnap megváltására vonatkozó kritika. Ha az Egyesület vezetői saját lapjuk első oldalán közölték — munkaidőrendelet 5. §. a) és b) pontját, valamint a 9. §. (3) pontját elolvasta volna, felesleges lett volna ez a megjegyzés. November 1-e után ugyanis a szabadnap megváltása csak a legkivételesebb esetekben lehetséges és ha már szabad, elő van írva a túlórák díjazásának mértéke.

Ami pedig az OTI értékelés figyelembevételére vonatkozó megjegyzést illeti, a nyílt levélben foglaltakból azt látjuk, hogy a testületünk körlevelében foglaltakat tévesen magyarázták, vagy a propaganda érdekében nem akarják megérteni.

Igaz, hogy sohasem mondtuk, hogy a minimális bérek egyben maximálisak, tudunk nem egy esetet, amikor valamely munkaadó egyes megbízható, régi alkalmazottaiknak az előírtnál, vagy megszabott-

55 év óta a főváros vezető tejüzeme a

Telefon: *1-462-65

KÖZPONTI TEJCSARNOK

Elsőrendű minőségű tej- és tejtermékek

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 31.

Telefon: *1-462-65

360 fióktüzet, 1000-nél több árusítóhely.

Kávéházak, szállodák, tejivók, kávémérések szállítója.

nál többet fizetnek. Ez teljesen rendben is van, akinek módjában áll és van arra érdemes személyzete, fizessen belátása és tehetsége szerint.

Ipartestületünk feladata és kötelessége, hogy a kiadott hatósági rendelkezések betartását szorgalmazza és ellenőrizze. Azt azonban nem kívánhatja tőlünk senki sem, hogy mi indítsunk propagandát a megállapított minimális bérek túllicitálására. Örülni fogunk, ha kartársaink a mostani béreket meg tudják fizetni és megélhetésük legalább annyira biztosítva lesz, mint alkalmazottaiké.

Ami pedig az OTI értékelés figyelembevételét illeti ez elsősorban munkásérdek. Kétségtelen, hogy a munkabértáblázatokban előirt bért és ellátást meg kell adni; kétségtelen az is, hogy a személyzeti kéréseket, valamint az OTI járulékokat a kapott összilletmények alapján kell megfizetni. Munkásérdek tehát az, hogy ezeknek a természetbeni szolgáltatásoknak értéke — viták kizárásával — minél mérsékeltbben állapíttassék meg.

Kétségtelen az is, hogy a munkaadónak jogában áll, hogy alkalmazottai, vagy azok egy csoportját az előirt természetbeni szolgáltatásokon felül, további szolgáltatásokkal is lássa el. Ez lehet a munkaadónak is üzleti érdeke, hogy az alkalmazottnak ne kelljen az üzemből eltávozni, vagy, hogy kéznél legyen, viszont a munkás érdeke, hogy munkáját minél könnyebben végezhesse el. A munkaadó tehát az előirtnál több szolgáltatást, ebédet, vacsorát, lakást stb. ad, feleslegessé teszi az üzemből való eltávozást, más-
hol való étkezést, viszont a munkás munkahelyén megkapja mindazt az elsőrendű szükségletet, amire szüksége van. A munkásság érdeke, hogy ezeket a szolgáltatásokat minél olcsóbban kapja. Már pedig az OTI értékelését valóban nem lehet túldrágának mondani. Hát hol kapni 51 filléres ebédet, vagy 30 filléres vacsorát?

Ha valaki ezért a többszolgáltatásért nem számít

semmit, amint azt fentebb mondtuk, — az ő leg-
egyenibb joga —, de mit szólna a t. Egyesület, ha ezekért a szolgáltatásokért egy munkaadó csak a valóságos anyagértéket számítaná fel? Bizonyára hivatkoznának az OTI megállapításokra. Vitán kívül áll, hogy az ily többlet értékét — előzetes megállapodások alapján — fel lehet számítani.

Felesleges tehát annak feszegetése, hogy az OTI hivatal, vagy hatóság-e, tény az, hogy van egy hivatalosan — a belügyminiszterium (amely pedig mégis csak hatóság) által jóváhagyott táblázat, amely megfelelő irányítást tartalmaz.

Mindezekből nyilvánvaló, hogy a nyílt levélben foglaltaknak komoly alapja nincsen.

Ha azonban a „Vendégipari Munkás“ nyílt levélre válaszoltunk, felhasználjuk az alkalmat arra, hogy a lap többi cikkeiben foglaltakkal is, amennyire terünk és időnk megengedi, foglalkozzunk.

A lap negyedik oldalán igen érdekes cikket olvassunk: „*Miként viszonylik egymáshoz a kávéházi alkalmazottak legkisebb munkabéreinek megállapításával kapcsolatos kiadási és bevételi többlet?*”

A cikk tárgyilagos akar lenni, mégis tendenciózus, mert mindenáron azt akarja kimutatni, hogy a kávé-sok a minimális munkabérek áthárításán mennyit keresnek.

Mindenekelőtt azt állapítja meg, — lapunk f. évi szept. 15-iki számának vezércikkével nagyjából egyezően —, hogy a minimális munkabérek bevezetéséből származó kiadási többlet évi 876.304 P. Mi szerényebbek voltunk, mi ezt a többletet kereken 800.000 pengőre becsültük.

Azt azonban nem volt hajlandó tudomásul venni és beszámítani, hogy a munkaidő szabályozása és a családi munkabérpótlék is kerül valamibe — körülbelül félmillióba. Úgy hogy a szociális reformok terhe kereken 1,300.000 pengőt fog kitenni. Ezt át kell hárítani, de ezen a címen nem lehet minduntalan árakat emelni, ezt a kérdést most kellett megoldani.

No most lássuk azt a horribilis bevételi többletet, melyet a cikk írója csekély 2,427.250 pengőre taksál.

Igaz, hogy áremelések történtek. Történt áremelés 1936-ban, amikor a százalékos rendszer bevezetése folytán a főpincérek keresetének erős esőkenése miatt sok üzlet kénytelen volt a főpincéreket eddigi terheik alól felmenteni. Ennek a rezsitöbbletnek egy részét az üzletek egy része valóban áremelés útján kísérelte meg behozni. Voltak olyan üzletek, akik ezt sajátjukból vállalták és nem emeltek. Az áremelés átlagosan nem volt több 5 fillérenél.

Emeltek most is, — mert a munkabérek emeléséből származó többletet — elviselni nem bírták. Kikerekítések történtek és e kikerekítésekkel a kétszeri áremelés kitehet 10 fillért. Azonban a munkabértöbblet címén most történt emelés lételenként nem volt több öt fillérenél.

Ha az egyesület lapja az annak idején — két év előtt — történt áremeléséből származó bevételeket is terhünkre számolja el, a tárgyi igazság megkívánja,

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

1 1/2 literes
zárt palackokban

a
Kőbányai Polgári Serfőzde
gyártmánya

hogy az 1936. évben felmerült kiadási többleteket is vegye figyelembe. Tehát vagy a 876.305 pengő megfelelően több, vagy a felemelt bevétel kevesebb.

Maradjunk tehát az átlagos 5 filléres emelésnél, annál is inkább, mert a szerintünk kimutatott átlagos 10 százalékos emelés is a 40, 50 60 és 70 filléres tételeknél csak 4, 5, 6 és 7 fillér, ne beszélve arról, hogy az emelés nem minden cikkre vonatkozik, csak egyesekre, mert igen sok cikk ára változatlan maradt.

Ami a fogyasztási tételek számát illeti, ezeknél a cikkíró elvetette a sulykot. Nem szólva arról, hogy valóságos kávéházi jelleggel bíró és ilyen forgalmat lebonyolító üzemek száma, sajnos 120-nál nem több és így a feltételezett 60.500 fogyasztási tétel egy kávéháznál átlagos napi 500 fogyasztást jelentene. Már pedig nagyon kevés azoknak a kávéházaknak a száma, ahol a napi tételek száma az ötszázat eléri.

Más alapon kíséreljük meg az elérhető többlet kiszámítását. Adataink szerint a főváros kávéházainak befogadó képessége 40.000 ülőhely. Legyünk optimisták és mondjuk, hogy minden kávéház naponta egyszer megtelik. (Ez meg is szokott történni — Szilveszterkor.) E mindennapos zsúfolt ház mellett a bevételi többlet a következőképpen alakul:

naponként 40.000 tétel á	5 fillér	2000.— P
50 × 200 kifli	á 2 fillér	200.— „
1500 vacsora	á 20 fillér	300.— „
	összesen:	2500.— pengő.

Évi többletbevétel e számítás szerint $2500 \times 365 = 912.500$ pengő. Ha ehhez még a cikk gondolatmenete szerint még 10%-ot adunk — ami ugyan kevésbé valószínű, a bevételi többlet összesen kerek egy milliót tenne, ami mellett 300.000 pengő fedezetéről még mindig gondoskodnunk kell. Pedig nem is firtattuk, hogy a kifli és a vacsorák árának emelése mennyiben felel meg a valóságnak.

Amikor a bevételi többletről beszélünk, a cikknek egy hiányosságát kell konstatálnunk. Ha már olyan szépen kihozták, hogy a munkabéremelésen a kávéházak kerekén két és félmilliót keresnek, miért nem számították ki azt is, hogy mit jelent ez a bevételi-többlet százalékos részesedésben, és mennyivel többet keres a felszolgáló személyzet ezen a címen. Két és félmillió pengőnek 15%-a 375.000 pengő, ami a szokásos 40:60 arány szerint a főpincérek részére 150.000 pengős, a pincérek részére 225.000 pengős többjövédelmet jelent. Eszerint 200 főpincérré fejenként és évenként 750 és 1100 felszolgálóra 205 pengő többjövédlem jut, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a felszolgálók fizetése nem heti 12, hanem valószínűleg 16 pengő. De az egymillió több-bevételnél is

150.000 pengő a százalék-többlet, amiből 200 főpincérré 60.000 és 1100 pincérré 90.000 pengő jut. Ez esetben is az egy felszolgálóra jutó többlet évi 82 pengő, ami a heti 12 pengőt kerekén 14 pengőre emeli. Tehát a személyzet a felemelt bérek mellett felemelt százalékot is kap, míg a munkaadó a további kiadások és terhek fedezetén törheti a fejét. Egyszóval a munkaadó vállalja a terheket, hozzon áldozatokat, de védjük a közönséget. Ez a legkényelmesebb álláspont, legyünk gavallérok, a fontos, hogy mi kapjunk többet.

Ha a fenti két és félmillió valóság lenne, nem lehetne a felemelt bérek mellett — a közönség védelmében — a 15 százalék leszállításáról beszélni?

Higgyék el a t. Egyesület vezetői, nem szerencsés taktika minden kérdést a propaganda szemszögéből tárgyalni. Sem az ipar, sem a munkásság ügyét nem szolgálják, ha a munkaadókkal szemben ellentéteket szítanak és azokat kiélezzik Békével és megértéssel többre jutunk. Testületünk ajtajai nyitva állanak minden jogos és méltányos törekvés előtt, testületünk vezetői készséggel állanak minden jó ügy rendelkezésére. Csak azt tartsák szem előtt, hogy az ipar fennmaradása legalább is annyira munkavállalói érdek mint a munkaadóké.

Ha üzletét, vállalatát eladni óhajtja,

vagy üzletet venni szándékozik,
bizalommal forduljon

SZEDERKÉNYI JÁNOS kizárólag szállodák, kávéházak, vendéglők és testvérüzemek adásvételi irodájához:
Budapest, XI., Horthy Miklós-út 72. szám., félemelet 3. Telefon: 456-023, diszkrét szakértelmű levezetés.

Pörkölt kávé keverékeink

közismerten elsőrendű minőségeit

keletindiából

behozott új különleges kávéfajokkal módosítottuk, amiáltal azok finomsága még az eddiginél is jobban fokozódott.

Kérjen próbafőzéshez mintát

Kávésok Áruforgalmi R.-T.-nál

Budapest, VIII., József-körút 38

Telefon: 1—392—77. Saját pörkölő üzem

A családi bér statisztikai alapjai

Egyre jobban terjed az a gondolat, hogy a többgyermekeseknek nagyobb bért kell juttatni, mint a gyermekteleneknek. De a statisztikai alapok meglehetősen bizonytalanok s nem tudjuk pontosan, az ipari munkásság körében hány többgyermekes családdal kell számolnunk.

Az 1930. évben 225.000 iparossegéd feleségéről dolgozták fel a termékenység adatait. A házassági segédszemélyzet férfainak száma ekkor összesen 239.000 főre rugott.

A 225.000 feleség közül 60.826-nak nem volt élő gyermeke, 58.782 feleségnek pedig csak egy gyermeke volt. Két gyermek volt 44.967 iparossegéd családjában, 3 már csak 23.287-ében, négy pedig 15.249-ben. Öt élő gyermeke volt 8890 iparossegédnek, legalább hat gyermeke pedig összesen 10.190-nek. Összesen 403.000 élő gyermeket számláltak meg az iparossegédi családokban és ezek közül 273.000 volt az eltartott gyermekek száma.

Az 1930. évben összesen 29.201 újszülöttnak volt iparossegéd az atyja, az 1926—1930. évek átlagában pedig az iparossegédek újszülöttjeinek száma évente 28.250 volt.

A 225.000 iparos feleség közül 61.000 nek egyáltalán nem volt 1930-ban élő gyermeke, holott abban az évben csak 17.000 iparos segédszemélyzethez tartozó völegény kötött házasságot. Egyébként kétségtelenül ezek között is voltak már olyanok, akiknek frigyéből újszülött származott. A 60.000 gyermektelen iparossegéd azt jeleenti, hogy az iparossegédi családok soraiban az első gyermek általában három és fél év múltán jelentkezik, amihez természetesen számba kell venni azt is, hogy itt csak az élő gyermekekről van szó. Ezekon kívül még majdnem nyolcezer iparossegéd feleség ugyanis még szült gyermeket, de a gyer-

Schillinger Anna Gőzmosógyár Rt.
Budapest, VI.,
Vörösmarthy-utca 47b.—Telefon: 1—213—85.
Az ország legrégebb, modernül berendezett gőzmosódája.

mekük a népszámlálás időpontjában már nem volt életben.

Élő gyermek tehát volt 165.000 iparossegéd családjában, de mivel ezeknek a gyermekeknek egy-negyedrészre már keresősorban volt, kétségtelenül kevesebbnek kellett lenni 165.000-nél azoknak a családfőknek, akikre a családi bér még kiterjedne. Ha nem is csökkentjük a szülők, illetve a családok számát 25 százalékkal, mint a gyermekekét kell, akkor, hogy az élő gyermekek közül az eltartandókat megkapjuk, igen valószínű, hogy 140—145.000 iparossegéd körül kell keresnünk azoknak számát, akiknél a családi bér szükségességét mérlegelni kell.

Az iparban — beleértve a gyáripárt is —, tehát a családi bér gondolata azt jelentené, hogy az ipari segédszemélyzet soraiban körülbelül minden negyediknek vagy ötödiknek kellene családi pótlékot juttatni azon a címen, hogy gyermeket nevel, a pótlékolásnál számbaveendő gyermekek száma pedig mintegy 275 ezer. A házassági segély gondolatához pedig az az adat áll rendelkezésünkre, hogy évente mintegy 17.000 iparossegéd köt házasságot.

Önálló családibér-pénztárt terveznek

Január elején megkezdí munkáját az új intézmény

A családi bérrendszer megvalósítása ügyében előrehaladott tárgyalások folynak az iparügyi minisztériumban. Elkészült a tervezet és az erre vonatkozó törvényjavaslat valószínűleg október második felében a képviselőház elé kerül.

A tervezet — mint értesülünk —, elvetette mindazokat a megoldási módokat, amelyeket az előző hónapok folyamán e tárggyal kapcsolatban fölvetettek. Így tehát elvetették azt a megoldást, hogy a családi bér adminisztrációját az Országos Társadalombiztosító Intézet végezze. Ugyancsak elvetették azt a javaslatot is, amely iparáganként akar külön szervezet létesíteni és azután egy közös kötelék egyenlített volna ki az iparágak családibér-pénztárainak bevételei és kiadásai között mutatkozó különbözetet.

A megoldás — mint értesülünk —,

önálló családi bérpénztár felállítására,

amely közös szervben intézi majd az egyes iparágak családi bérház bérének a kifizetését. Természetesen a kisipar is idetartozik.

Hatalmas szervezet lesz a családi bérpénztár, amely az iparban foglalkoztatottak bérpótlékait fizeti ki. A vállalatoknak az általuk kifizetett munkabér-

összeg megfelelő hányadát, előreláthatóan 4.5 százalékat kell majd a pénztárba befizetniük, amely aztán a családos munkásoknak gyermekeik számához igazodóan, a heti pótlékot kifizeti.

Szakkörökben azt várják, hogy rövid idő alatt letárgyalja a képviselőház és felsőház a javaslatot és a szervezési kérdéseket is gyorsan megoldják, úgy-hogy január 1-ével már megkezdheti munkáját a családi bérpénztár. (Magyar Közgazdaság.)

Billiárdasztalok, kártyasztalok javítását, behuzását
szakszerűen, gyorsan elkészítjük. **Használt és új székek, asztalok, alpakka evőszere, üveg- és emblémás porcellánáru legolcsóbban**
FRIED, Király ucca 44
Tel.: 129-134. **KÖLCSÖNZÉS!**

A kisipari hitelakció működésének eredménye

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kerületében működő bankszerű fedezettel nem rendelkező kisiparosok és kiskereskedők hitelakciója számára az állam és az egyes közületek az 1938. év július haváig összesen 455.000 pengő összegű anyagi hozzá-

járulást bocsátottak rendelkezésre. Ebből a keretből az elmúlt évek során 8.500 tételben 1.140.000 pengő összegű termelési, illetőleg beszerzési kölcsön került folyósításra. A kölcsönben részesült kisexistenciák megbízhatóságára utal az a körülmény, hogy a visszafizetési arányszám — amely az 1936. év I. félévében 63 százalék volt — megközelíti a 75 százalékot.

Az akció működését az alanti táblázat egyébként részletesen szemlélteti.

a bankszerű fedezettel nem rendelkező kisiparosok és kiskereskedők hitelakciójának működését szemléltető számadatok a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kerületében:

	Az				
	1936.		1937.		1938. év
	I.	II.	I.	II.	I.
	f é l é v é b e n				
Az állam és a résztvevő városok, községek által befizetett hozzájárulások összege pengőben ..	323.000	387.000	449.000	452.000	455.000
Kihelyezett kölcsönök tételben.....	4.600	5.600	6.550	7.630	8.500
Kihelyezett kölcsönösszegek pengőben	525.000	658.000	802.000	986.000	1.149.000
Visszafizetett összegek pengőben.....	273.000	377.000	476.000	598.000	727.000
A visszafizetett összegek az esedékessé vált összegeknek hány százalékát tették.....	63	72	72	74	73

A jelző: Olcsóság!

A kereskedő nem fárad hiába annál az árunál, amely oly olcsó és mégis elsőrendű minőségű, mint a valódi „Franck” kávépótlék, a kiváló kávézészítő!

Hivatalos rész

ÉRTESÍTÉS

a munkaidőrendelet életbeléptetése tárgyában.

Ismételten figyelmeztetjük Kartársainkat, hogy a vendéglátó iparokban foglalkoztatott alkalmazottak munkaidejének szabályozása tárgyában kiadott 34.500/1938. I. a. K. K. M. számú rendelet **f. é. november 1-én életbelép.**

A rendelet szövegét lapunk múlt számában közöltük. A legközelebbi napok folyamán úgy ezt a szöveget, valamint annak minden egyes pontjához részletes magyarázatot tartalmazó füzetet testületünk minden tagjának megküldjük.

Ugyancsak a legközelebbi napok folyamán — a rendelet 10. §-a szerint kifüggesztendő — munkaidőrend-nyomtatvány, az előállítási költségek megtérítése ellenében — a testület irodájában rendelkezésre fog állni.

Nyomatékosan figyelmeztetjük Kartársainkat, hogy a rendeletet gondosan tanulmányozzák át és annak rendelkezéseit — tekintettel a súlyos büntető szankciókra — pontosan hajtsák végre.

Esetleges további felvilágosításokat a testület irodája készsággel ad.

Kartársi üdvözlettel

Budapest, 1938. október 15.

Dr. Havas Nándor s. k.
főjegyző.

Mészáros Győző s. k.
elnök.

Ha szereli fehérneműjét, mosasson a fehérnemű gondozóba!
GŐZMOSÓ Speciális kelmefestő és vegytisztító vállalat. Kilós ruha tisztításánál az ingek kézzel lesznek vasalva. Főüzlet: **Budapest, VIII. Baross-utca 122.** Tel. hiv.: 14-40-48
Kilós ruhát lágyított vízzel clormentesen kezeljük

OTI határozat csillagászati számokkal

Kereskedő- és iparoskörökből értesítenek bennünket, hogy az OTI egyik legutóbbi határozatát ebben az országban minden egyes munkaadó már első pillanatra teljesen világosnak és megérthetőnek találta. Ime a határozat:

Elhatározta az igazgatóság, hogy a baleseti általános üzletágban az 1937. évre felosztásra és kirovárra kerülő költségeket 8,089.698 (előző esztendőben 8,394.469) pengőben, a beszámítható javadalmazásoknak összegét 640,659.229 (589,531.127) pengőben a beszámítható javadalmazások és a veszélyességi arányszámok szorzatának összegét 8,480.595.770-ben s ezek alapján az egységdíjtételt 0.00095390686-ban állapítja meg.

KÁVÉHÁZBA vagy **MULATÓBA**
ruhatárosnak vagy felírónőnek ajánlkozok, biztosítékkal,
30 éves úrinő, „úgyes“ jellegére

H I R E K

Előjárósági ülés. A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósága f. é. október 26-án (szerdán) déli félegy órakor tartja október havi előjárósági ülését. Tekintettel a napirenden levő kérdések fontosságára, kívánatos, hogy az ülésen az előjárósági tagok teljes számban vegyenek részt.

Az OTI új vezérigazgatója. A kormányzó dr. Lengyel Ervin belügyminisztériumi miniszteri tanácsost az Országos Társadalombiztosító Intézet vezérigazgatójává nevezte ki.

A legalacsonyabb munkabérmegállapító bizottság kiegészítése. A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a fogadó (szálló, penzió), vendéglő-, kifőző-, korcsma-, kávéházi- és kávémérői iparokban alkalmazottak legkisebb munkabérének Budapest székfőváros, Budafok, Kispest, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota és Újpest megyei városok területére kiterjedő hatállyal megállapítására hivatott bizottságban Szücs Mihály újpesti vendéglős elhalálása folytán megüresedett munkaadói rendes tagsági helyre Hartmann Ferenc kispesti vendéglőst rendes taggá, a Malosik Ferenc budapesti vendéglős lemondása folytán megüresedett munkaadói póttagsági helyre pedig Holub Rezső budapesti vendéglőst póttaggá kinevezte.

A minimális munkabérek megállapító bizottság f. é. október 11-én dr. Ferdinándy Tihamér elnökle mellett ülést tartott, amelyen a minimális munkabérek életbeléptetése óta felmerült kérdések ügyében hozott határozatot. A bizottság jóváhagyta a testület által a munkabértáblázatba felvett, azoknak a kategóriáknak béreit, amelyekre nézve az eredeti határozat nem döntött.

Mesterképző ipari tanfolyamok felállítása tárgyában a m. kir. iparügyi miniszter f. é. szeptember 29-én 10.800/1938. Ip. M. rendeletet bocsátott ki. A rendelet szerint a mesterképző ipari tanfolyamok célja a hazai ipar számára olyan szakemberek képzése, akik utóbb szakmájuk önálló művelőivé válhatnak. A mesterképző ipari tanfolyam tartalma legalább három hónap. A tanfolyam végén záróvizsgálatot kell tenni.

Kalocsay Kálmán

új és használt üzletberendezések, sörpultok, székek, asztalok, kávéház-, vendéglő- és iroda felszerelések vétele és eladása. Saját fémmnyomó, galvanizáló és chromozó üzem.

Budapest, VII. Népszínház-u. 27. Telefon 139-030.
Aranyéremmel többszörösen kiüntetve.

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likőr különleges-ségek, főzelék és gyümölcs konzervek

Az, aki a mesterképző tanfolyam záróvizsgálatát sikerrel letette, az erről szóló bizonyítvány alapján ipara önálló gyakorlására szakbavágó gyakorlatot külön kimutatása nélkül kaphat iparjogosítványt és a mester megjelölést használja.

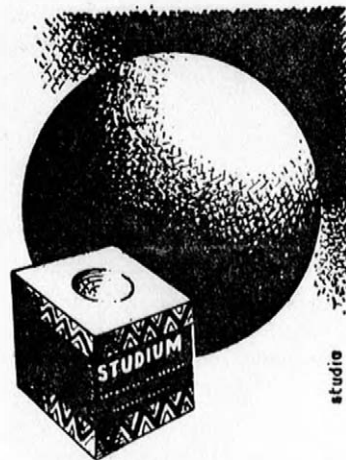
Készülődés a newyorki világkiállításra. Hónapok óta tart már a szorgos készülődés a newyorki világkiállításra. A világkiállításra a magyar kézművesipar is résztvesz. A magyar rész előkészítője és miniszteri biztosa báró Kruchina Károly, ny. államtitkár, aki az előkészítést személyesen irányítja.

Mi lett olcsóbb és mi drágult? Rosta János tanácsnok összehasonlító kimutatást közöl a legfontosabb élelmickek mai, tavalyi és háborúelőtti áraitól. Ebből megállapítható, hogy a liszt és a kenyér, (barna kenyér) 28 százalékkal olcsóbb.

A Magyar Szállodaigazgatók Köre a Continental-szállóban tartotta első alapszabályszerű közgyűlését. A Kör csak júniusban kapta meg a belügyminisztériumtól alapszabályainak jóváhagyását s így ez alkalommal került sor a végleges tisztikar megválasztására is. A szokásos közgyűlési tárgysorozattal lefolyt összejövetelen az ideiglenes tisztikar lemondása után megválasztották a Kör végleges vezetőségét. A Magyar Szállodaigazgatók Körének új elnöke Dénes Mátrón lett, a Continental-szálló kitűnő szaktudású igazgatója; alelnökké választották dr. Szász Elemért, a Palace-szálló igazgatóját, aki a Kör főtitkári teendőinek ideiglenes ellátásában is fáradhatatlan és lelkes odaadást tanúsított. A főtitkári tisztet a közgyűlés Simonyi Ottóra, a Budapesti Szállodások és Ven-

STUDIUM

dákó és
írókréta

Gyártja:

Budapesti Kréta, Vegyészeti Gyár és Keresk. rt.

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi rt.

PAITZ JÁNOS

Budapest, VII.,
Akácfa uca 55.
TELEFON: 140-629

Uj és használt teljes KÁVÉHÁZI
berendezések, BILLIÁRDASZTA-
LOK, dákók, golyók nagy raktára
E L A D Á S - V É T E L

déglősök Ipartestületének szálloda-szakosztályi főjegyzőjére ruházta, míg az elnökség tagjai közé a szálloda-szakma reprezentánsait választották meg, köztük *Haggenmacher* Oszkárt, a Hungária-Ritz-kon-szern, *Németh* Aladárt, a Britania-szálló, *Lendvai* Józsefet, az Astoria, *Kovácsffy* Sándort, a Nemzeti-Szálló pénztárosként *Keleti* Oszkárt, az Imperiál-szálló igazgatóját.

Uj rendelet az élelmiszerüzletek zárójáról. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki a székesfővárosban és környékén lévő élelmiszerüzletek hétköznapi zárójára ügyében. Eszerint Budapest székesfőváros, Kispeszt, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota, Ujpest megyei városok, Albertfalva, Csepel, Pesthidegkut, Pestujhely, Rákoshegy, Rákosmihály, Sashalom, Soroksár, Vecsés, nagyközségek, valamint a Rákoskeresztur nagyközséghez tartozó Bétalelep területén azokat a nyílt árusítási üzleteket, amelyekben túlnyomóan élelmiszereket, fűszerfélét, csemegét és állami egyedárusági cikkeket árusítanak — ideértve a szatocsüzleteket, vegyeskereskedéseket, tejcsarnokokat, cukorkás-, sütő-, mészáros- és hentesüzleteket — hétfői napokon és a Szent István napját követő köznapon reggel hat óra előtt, egyéb köznapokon reggel öt óra előtt, illetőleg a mészáros- és hentesüzleteket az ilyen üzletek nyitvatartására nézve a 88.488-1924 K. M. számú rendeletben megállapított időpont előtt kinyitni és szombati napokon este nyolc órán túl, egyéb köznapokon pedig este hét órán túl nyitva tartani nem lehet.

A kistrafikosok is kötelesek valamennyi dohánygyártmányt tartani. Rendelet jelent meg, hogy a kistrafikosok kötelesek raktáron tartani valamennyi dohánygyártmányt, tekintet nélkül arra, hogy olyan vidéken működnek, ahol a szegényebb lakosság nem vásárolja a drágább cikkeket.

Uj eljárás élelmiszerek konzerválására. A „Tej” című szaklapban olvassuk: „H. A. Jay délafrikai orvos olyan gázt fedezett fel, amellyel különféle élelmiszerek igen hosszú ideig friss állapotban tarthatók. Jay dr. felfedezése különös véletlennek köszönhető. Munkaközben ugyanis észrevette, hogy laboratóriumában lévő gyümölcsök, amelyek a készüléke közelében állanak, még hosszú idő múlva is tökéletesen frissen maradtak. A készülékből kiáradó gáz ugyanis frissen tartotta a gyümölcsöt. Felfedezése nyomán igen olcsón és nagymennyiségben cukorból elő tud állítani gázt az élelmiszerek hosszú ideig való frissen tartására. A kísérletek folyamán a tojást kilenc hónapon át, a gyümölcsöt pedig egy évig tökéletesen friss állapotban sikerült tartania. Az eljárás igen ol-

csó, mert 30 tonna gyümölcs frissentartásához tíz shilling áru gázra van szüksége.” — A hír első olvasásra kétségtelenül meglepő és szinte forradalmi újtásként hat. Jól tudjuk, hogy eddig a tojást lassanként hűtőházakban sikerült rövidebb-hosszabb ideig elraktározni, azonban az árunak ez a konzerválása a tojás minőségének rovására (apadására) ment, míg a gyümölcs félretevését kénezzéssel érték el, ez viszont veszélyes. Kérdés most már, hogy Jay dr. felfedezését lehet-e a gyakorlatban felhasználni és ha igen, milyen mértékben.

ipari és közigazgatási hírek

Milyen követelést lehet beszámítani a szolgálati illetménnyel szemben. Szolgálati illetménnyel szemben csupán az előleg és a szándékos cselekménnyel okozott kár erejéig van korlátlan beszámításnak helye, egyébként csupán az illetmények végrehajtás alá vonható része erejéig. (K. II. 6288—1936.) A szolgálati viszonyból származó és az alkalmazott és családtagjai ellátására szükséges követelésbe csupán olyan ellenkövetelést lehet egész terjedelmében, korlátlanul beszámítani, amely a szolgálati viszonyban elkövetett szándékos károkozásból eredt. Ez a szabály azonban nem zárja ki annak az általános magánjogi szabálynak a alkalmazását, hogy a követelésnek végrehajtás alá vonható része erejéig egyéb követelések és így a nem szándékosan, hanem mulasztásból okozott kár megtérítésére irányuló ellenkövetelés tekintetében is van helye beszámításnak, amennyiben ennek az általános magánjogban meghatározott előfeltételei fennállnak. (K. II. 3734—1937.)

A munkavállaló helyett fizetett jövedelemadó beszámítása. Beszámoltunk már arról, hogy az OTI önkormányzata a munkaadó által a munkavállaló helyett fizetett kereseti adó kérdésében úgy döntött, hogy ezt az összeget a munkavállaló napibérosztályozásánál (járulékfizetésnél és segélyezésnél) nem veszi figyelembe. Felmerült újabban az a kérdés, mi történjék azzal a jövedelemadó összeggel, amelyet a munkaadó fizet az alkalmazottja helyett. Hozzászámítandó-e a munkaadó keresetéhez vagy sem? Az OTI elnöksége most arra az álláspontra helyezkedett, hogyha a munkaadó az alkalmazott helyett akár a kereseti adót, akár a jövedelemadót, akár mindkettőt megfizeti, ez az összeg a munkavállaló napibérosztályozásánál nem veendő figyelembe. Ugyanez a megállapítás vonatkozik a munkaadó által munkavállalója helyett fizetett rokkantellátási adóra, valamint az ínségadóra is.

Mikor foglalható le az iparossegéd illetménye? Az iparossegédek illetményeinek lefoglalása kérdését világosan eldönti a közadók kezelésére vonatkozó összeállítás 56.§-ának 4. pontja, amelynek értelmében a napidíjak és munkabérek — akár napszám, akár hétszám, vagy szakmány, darabszám szerint fizetik —

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti

az ezek után kivetett adók, ezek pótlékai és járulécai erejéig korlátlanul lefoglalhatók, egyéb követelésekért azonban legfeljebb azok egyharmada foglalható le.

Az iparos üzletében dolgozó cseléd ipari munkás. Ezt mondta ki a hatáskori bíróság II. 4-en 81—57. sz. ítéletében, amely szerint csak akkor maradna jogi szempontból cseléd, ha kizárólag a privát háztartásnak dolgozna. A szóbanlévő esetben egy kifőző iparosnál alkalmazott cseléd perelte a gazdáját és vitás volt, vajjon a rendőrségen vagy a bíróságnál kell-e perelnie gazdáját. Természetes, hogy ilyenkor a cselédet nem a háztartási csoportba kell az OTI-nál bejelenteni, hanem az ipari munkások között.

Tanító semmisnek nyilvánítása. N. N. drogista tanoncnak, a szerződésben megállapított tanóval egyidőben S. . . és D. . . községekben önálló üzletei voltak. Ezeknek az üzleteknek a vezetésével járó tevékenység a dolog természeténél fogva munkaidejét olyan mértékben vették igénybe, hogy ennek folytán a drogeria ipar tanulására kellő időt nem fordíthatott és ezért az ebben az iparban eltöltött tanideje jogszabálysértés nélkül volt semmisnek nyilvánítható. (14.301—1958. K. K. M.)

Mestercím használat. A 30.000—1936. Ip. M. sz. rendelet 33. szakasza értelmében a sikerrel letett szakvizsgálatot a mestervizsgálattal egyenértékűnek kell tekinteni, ehhez képest, az, aki annakidején sikerrel szakvizsgálatot tett, a mestercím használatára jogosult. (27.199—1938. Ip. M. sz.)

Nincs üzemutódlás árverés, csőd esetén. I. A 9090—1931. M. E. sz. rendelet 3. §. bekezdésében foglalt a za rendelkezés, amely szeerint az üzemazonoságot nem lehet megállapítani árverési vétel, vagy csodeljaras, illetőleg kényszeregyességi eljárás során történt értékesítés esetében, ha a szerzés tekintetében rosszhiszeműség nincs, magyarázó jellegű és ezért visszaható (1928. január 1) erővel bír. II. Az egyépitelben levő két üzem közül lehet az egyik a másik üzemutóda, ha a két üzem iparága azonos és a megszünt üzem helyiségét a tovább fennálló üzem utóbb megszerzi. (Mf. XVlll. 5782—1937. C.)

A dohányzási tilalom figyelembe nem vétele az ipartörvény 94. szakaszába ütközik. Az egyik vállalatnál szolgáló tisztviselőt többízben figyelmeztették, hogy a főnök nem szereti, ha a szobában dohányoznak. A tisztviselő a dohányzást egy darabig abba is hagyta, de azután ismét dohányozni kezdett, amiért a cég főnöke azonnali hatállyal elbocsátotta. Az ügy a járásbíróság, majd a törvényszék elé került, mely a tisztviselőt azzal a keresetével, hogy a felmondási idő hátralevő részére illetményeit ítéljék meg, elutasította azzal az indokolással, hogy a dohányzási tilalom figyelembe nem vétele az ipartörvény 94. szakaszába ütközik és az üzleti figyelem megbontására alkalmas.

A munkaadó felelőssége a tanonc hanyag iskolalátogatása miatt. Az elsőfokú rendőri büntetőbíró terheltet tanoncának iskolamulasztása miatt az 1922. XII. tc. 94. §-ába ütköző kihágásban mondta ki és megbüntette a következő megokolással:

„A terhelt az iparostanonciskola igazgatóságának feljelentésével egybehangozón beismerte, hogy a

Salgó gőzmosógár és fehérneműkölcsönző

A legmodernebb berendezés. Mosás lágyított vízben.
VI., Vörösmarty ucca 54. - Telefon: 1-162-86
Olcsó árak! Pontos kiszolgálás.

tanonca nem járt iskolába. A tárgyalás során beigazolást nyert, hogy a tanonc a munkaadótól ment iskolába és délben hozzá tért vissza. Amidőn pedig a műhelyből délután indult az iskolába, úgy a tanítás után ugyan hazament szüleihez, azonban a mesternek az ellenőrző könyvből a mulasztás tudomására jutván, módjában lett volna a tanoncot a rendelkezésére álló tegyelmi eszközökkel az iskola látogatására szorítani. A tárgyalás során tanuként kihallgatott tanonc vallomásából azonban megállapítottam azt, hogy terhelt is visszatartotta a tanut munka miatt az iskola látogatásától és így ma már azon körülmény, hogy a munkaadó visszatartása, avagy a tanonc csavargása miatt maradt-e el az iskola látogatásától, meg nem állapítható. Mindazonáltal, bármelyik eset is állana fenn, a terhelt felelősséggel tartozik, mert a Ktk. 27. §-a ezt határozottan ki ís mondja oly esetekre, amidőn valamely rendeletnek, vagy törvénynek az alkalmazottak által való betartásáról a munkaadó tartozik gondoskodni, ami a jelen esetben kétségtelen.”

A II. fokú rendőri büntetőbíróság az I. fokú ítéletet helybenhagyta, a Kihágási Tanács 3211—1938. kih. sz. végzésével a további fellebbezést hivatalból visszautasította.

Tejfogyasztás a fűszeresboltban. Az élelmiszerüzletek tulajdonosai általában nincsenek feljogosítva elárusító üzletüket helybenfogyasztásra berendezni. Egy kereskedelemügyi miniszteri határozat (135.696—1933 K. M.) ki is mondta, hogy az úgynevezett tejfiókokban (tejárusító boltokban) tejet és ehhez kenyert, vagy péksüteményt helybenvaló fogyasztásra kiszolgáltatni a jogszabályok szigorú értelmezése szempontjából tilos volna, ezt az eljárást azonban különösen a szegényebb néposztály érdekében nem lehet kifogásolni. Lehetőség szerint ugyanez az elv alkalmazandó a tejárusítást folytató fűszer- és vegyeskereskedésekre is, föltéve, hogy a helyben való fogyasztás a legszűkebb keretek, minden étkeztetéssel járó berendezés (ülöhelyek stb.) kizárásával történik. (10.837—1938.)

Az özvegy része az üzleti haszonból. Az örökható iparos üzletét az egyik fiú saját iparigazolványa alapján vezette. Ennek hasznában az özvegyet nem részesítette, mert az üzlet a hagyatéki leltárból kimaradt. — A Kúria ítélete szerint ebben épp úgy részesedik az özvegy, mint a leltározott többi vagyon hasznában.

Rendszeresített ipartestületi ügyészi tisztség betöltése. Az iparügyi min. hiv. lapja, a Közgazdasági Értesítő, 1938. augusztus 13. XXXIII. évf. 33. sz. 810. oldalán közli: Az egyik ipartestület közgyűlési határozatainak jóváhagyása során az iparügyi miniszter úgy rendelkezett, hogy — amennyiben az ipartestület ügyészi állást kíván rendszeresíteni — erre vo-

Finom teakeverékek

Speciálisan kávéházi igényeknek erős és aromás, gyorsan festő

Imperiál — Royal — Angol rendszerű teakeverékek

originál 2·50 és 5 kg-os ládákban, úgyszintén kimérve is beszerezhetők:

Kávésok Áruforgalmi R.-t.-től

Budapest, VIII., József-körút 38.

Telefon: 1—392—77.

(Nagyobb mennyiség lekötése esetén külön árajánlat).

natkozólag az alapszabálynak megfelelő közgyűlési határozatot kell hozni, a tisztség betöltésére azonban nem a közgyűlés illetékes, hanem az 1932:VIII. tc. II. szakaszának megfelelően az ipartestület elöljárósága. A rendszeresített ügyészi tisztség ugyanis a betöltés szempontjából a tisztviselői állásokkal csik egy tekintet alá. (23.548—1937. Ip. M. III.)

Az ipartestületek ellenőrzése az ipar szüneteltetése tekintetében. Ebben az ügyben az iparügyi miniszter 11.625-III. szám alatt az alábbi döntést hozta:

Fenti számú felterjesztésére értesitem a Kamarát, nincs akadálya annak, hogy az ipartestület tagjai iparüzésének megkezdését, illetőleg szünetelését figyelemmel kísérje.

Az ipartestület, ha úgy látja, hogy a tag iparjogosítványa az 1922. évi XII. tc. 71. vagy 72. §-ában foglalt rendelkezések következtében hatályát veszítette, a bizonyítékok közlésével kérheti az elsőfokú iparhatóságot, hogy ezt a véghatározattal allapítsa meg.

Az iparhatóság a határozatát természetesen az összes körülmények figyelembevételével hozza meg.

Budapest, 1938. augusztus 11.

A miniszter rendeletéből:

r. Dr. Fiedl István s. k.
miniszteri tanácsos.

A lacipecsenye. A Szolnoki Ujság írja: Ez év elején a szolnoki vendéglősök akciót kezdeményeztek aziránt, hogy a hatóságok tiltsák el a szolnoki henteseket a lacipecsenye sütésétől.

A rendőrség erre megtiltotta a henteseknek, hogy üzleteikben ilyen meleg áru forgalombahozatallával is foglalkozzanak.

A város nem tette magáévá a rendőrség álláspontját és a vita eldöntése érdekében a debreceni iparkamarához fordult szakvéleményért.

A kamara ez év márciusában döntött is a kérdésben és kimondotta, hogy a kialakult szerzett jogra is figyelemmel, jogosultak a hentesek üzletükben lacipecsenyét sütögetni és árusítani, ha ezeket csak alkalmyszerűen, kisebb mennyiségben árusítják a fogyasztóknak.

A vendéglősöket nem nyugtatta meg az iparkamara szakvéleménye és az ügyet az elsőfokú iparhatóság útján az iparügyi miniszter elé vitték.

A napokban érkezett meg a város polgármesteréhez az iparügyi miniszter rendelete, amelyben kimondja az iparügyi miniszter, hogy a hentesek iparigazolványuk alapján jogosultak:

1. nyers húst, nyers és főtt kolbászféléket, felvágottat, szalámit, disznósajtot, nyers és főtt sonkát, továbbá a hentesipar körébe tartozó húsfélékből készült sültteket hideg állapotban;

2. főtt füstölt húst, sült szalonnát, sült császárhúst, sült hurkát és sült kolbászt, akár hideg, akár meleg állapotban árusítani.

Nem jogosultak azonban rántott húst és májat hideg vagy meleg állapotban árusítani.

Nem láthatják el továbbá üzlethelyiségüket olyan berendezéssel, amely közvetlen helyi fogyasztás céljára szolgálna.

A penziókban szokásos ételkiszolgálást, amennyiben az nem vendéglőipar, koresmaipar vagy kávéfőzőipar gyakorlására jogosító iparendelőly alapján történik, kifőzősnék kell minősíteni, következésképp az ilyen ételkiszolgálás csak a kifőzőipar gyakorlására jogosító iparigazolvány, illetőleg iparendelőly alapján végezhető. (38.739—1938. I. a. K. K. M.)

Ki köteles az üzleti portált rendbentartani. A bíróságok többiben megállapították, hogy a portálok javítása nem az üzlethelyiség karbantartásával egyértelmű, mert a portál az üzlethelyiség megjelölésére szolgál. Ha a portál a bérlő tulajdona, akkor ő köteles karbantartani, ha azonban a háztulajdonosé, illetve ő állíttata fel, akkor a karbantartási költségeket a háztulajdonos tartozik viselni.

Segédi szakbavágó gyakorlat igazolása OTI-bizonyítvány alapján. Az iparügyi miniszter harmadfokú véghatározatával a segédi szakbavágó gyakorlatnak az OTI bizonyítványa alapján munkakönyvben történt utólagos hatóságigazolását megsemmisítette s az utólag igazolt segédi gyakorlat figyelembevétele mellett kiadott iparigazolványt visszavonta.

A segédi szakbavágó gyakorlat utólagos igazolásához az Országos Társadalombiztosító Intézetnek a járulékok lerovását igazoló bizonyítványa egymagában nem elegendő. A szakbavágó gyakorlat utólag csak akkor igazolható, ha az OTI által kiállított bizonyítványból az is kitűnik, hogy a munkavállalónak az intézethez történt be- és kijelentése a munkaviszonynak (a munkábaállásnak és kilépésnek) megfelelően szabályszerű időben történt. (41.055—1937. Ip. M.)

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat
száraz vegytisztítás és festés
Budapest, VII., Klauzál-utca 8. — Telefon: 1-385-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezve! Legkíméletesebb mosási-rendszer.

Szabad-e az iparlajstromot megtekinteni? Szabad, de az iparhatóság engedélye kell hozzá. Az elsőfokú iparhatóság tudvalevőleg iparlajstromot vezet, amelybe bejegyzi, hogy kinek adott iparigazolványt, vagy iparendélyt. Egy adott esettel kapcsolatban felmerült az a kérdés, hogy az iparlajstromot bárki megtekintheti-e. Ebben az ügyben a m. kir. iparügyi miniszter 27.331—1937. szám alatt a következőképpen döntött:

„Nincsen olyan jogszabály, amely az iparlajstromot nyilvánkönyvnek nyilvánítaná, vagy előírná, hogy azt bárki megtekintheti. Nem lehet erre az iparlajstromok rendeltetéséből sem következtetni, mint-hogy ezek a lajstromok a hatóságok tájékoztatását célozzák és, mert annak a körülménynek, hogy valaki be van-e jegyezve az iparlajstromba vagy sem, harmadik személyek számára jelentősége általában nincsen. Míg a telekkönyvnél, a cégjegyzéknél a forgalmi élet biztonsága megköveteli, hogy azokat bárki megtekinthesse, az iparlajstromnál ilyen körülmények nem merülnek fel.

Az iparlajstrom tehát megtekinthetőség szempontjából a többi hivatali irattal esik egy megítélés alá, azaz azt csak az iparhatóság engedélyével szabad megtekinteni. Minthogy azonban az iparlajstrom általában nem tartalmaz olyan adatokat, amelyeknek harmadik személyek által való megismerése az érdekelt félre sérelmes lehetne, ezt az engedélyt mindazokban az esetekben, amelyekben a folyamodó a lajstrom megtekintéséhez fűződő jogos érdekét a legtávolabbról is valószínűsíti, meg kell adni.”

A pénzbüntetést a terhelt vagyoni és kereseti viszonyainak megfelelően kell kiszabni. A Kihágási Tanács 1878—1937. kih. sz. ítéletével terhelt pénzbüntetését leszállította a következő megokolással: „A Kihágási Tanács a büntetést azért szállította le, mert az elsőfokú rendőri büntetőbíróóságok által kiszabott pénzbüntetést, tekintettel terhelt vagyontalan voltára és kb. havi 180 P keresetére, aránytalanul súlyosnak találta. A Kihágási Tanács a másodfokú ítéletet az 1929: 30. tc. 60. szakaszának (2) bek. 2. pontja értelmében vette felülbírálat alá, mert az elsőfokú rendőri büntetőbíróóság jogszabályt sértettek azal, hogy a büntetés kiszabásánál az 1928. 10. tc. 6. szakaszának második bekezdésében foglalt rendelkezéseket mellőzve, terhelt vagyoni és kereseti viszo-

Hantos Testvérek
festő, mázoló és
tapétázó ipariüzem

Budapest, VI., Horn Ede-u. 5. Telefon: 119-451, 118-523.
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázoló és fapárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

nyait meghaladó mértékben szabták ki a pénzbüntetés összegét.”

Sikertelen segédi vizsgálat ismétlése. A 78.000—1923. K. M. sz. rendelet 186. szakasza értelmében a tanoncvizsgáló bizottság határozata ellen jogorvoslatnak vagy panasznak helye nincs, a sikertelen segédi vizsgálat következtében a segédi gyakorlat két évvel ezelőtt történt meghosszabbítására vonatkozó határozat tehát jogszerű. Nincsen olyan jogszabály, amely lehetővé tenné ilyen esetben a meghosszabbított szakbavágó gyakorlati idő megrövidítését. Nincs akadálya azonban annak, hogy a sikertelenül vizsgázó egyén a vizsgálatot követő hat hónap elteltével az 1922. 12. tc. 107. szakaszának megfelelően újabb segédi vizsgálatra jelentkezzen. (21.730—1938. III. Ip. M.)

Lehet-e feddhetetlen életű, aki csak kisebb vétséget követett el? Igen érdekes döntést hozott a kereskedelmi miniszter az iparendélyek kiadása ügyében. Egy konkrét esetből kifolyóan kimondta a miniszter, hogy annak, aki nem teljesen büntetlen előéletű ugyan, de községi bizonyítvánnyal igazolni tudja, hogy csekélyebb jelentőségű vétségtől eltekintve mindenkor kifogástalan életű volt, a feddhetetlen jelzőre való igényét meg kell állapítani és amennyiben a szabályokban előírt követelményeknek egyébként megfelel, az iparendélyt ki kell adni.

Ipartestületnek kereskedő tagjai nem lehetnek. Az iparügyi miniszter 8.422—1938. Ip. M. III. számú határozatával elutasította a Budapesti Arany- és Ezüstművesek, Ékszerészek, Aranyverők és Ötvösök Ipartestülete kérését, hogy azok az ékszerkereskedők, akik korábban az ipartestületbe önként beléptek, továbbra is tagjai maradhassanak az ipartestületnek. Az iparügyi miniszter az ipartestület felügyeleti hatóságával közölte, hogy a kérelmet törvényes alap hiányában nem teljesítheti.

„Chromo” játékkártyák úgy minőségileg, mint árban teljesen versenyképeseknek bizonyultak és az elmúlt év alatt igen sok kartársunk vezette be üzemiében ezt az új márkát, a vendégek teljes megelégedésére. Gyártja: CHROMO Magy. Ált. Papíripar Rt., Budapest, X. Füzér-u. 37—39.

CORVINA

könyv- és papirkereskedés

VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 48

Telefon: 1-375-86

Legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás!**Modern kölcsönkönyvtár**

havi bér díj 1 pengő

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 6.

Telefon: 1-838-39. — Üveg és porcellán.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.

Telefonok: 1-140-44. és 1-184-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR
ÉS FIAI BUDAPESTmagyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R-T

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 1-310-63, 1-453-71.

Alapították 1824.

VÉDVEGY

Márványbólépületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat
minden színben a legolcsóbb árban készítKRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
Budapest, X., Kőbányai út 39. (Hungária körút
sarak.) Telefon: 1-378-69.

Kapható:

Berkovitspapíráru gyár
kávéházi, éttermi
és cukrászati
kellékek**BUDAPEST,
VII., SIP UCCA 4.**

Telefon: 142-531

**DEKA
TOLFOGVAJÓ KÜLÖNLÉGESÉG
DELKA****NAGY IGNÁC**pincefelszerelési
cikkek raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRUT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, ó. m.: borszivattyúk,
szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkék stb. T: 1-415-15

Felelős kiadó: Dr. Gaál Endre.

Lakása: Budapest, VIII., Röck Szilárd-u. 31.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.

Telefon: 138-170.

**Hirdessen
a Kávésok Lapjában**